

PERSBERICHT - Nederlandse Straatdokers Groep

32 'boodschappen' voor toegankelijke en goede zorg voor dak- en thuislozen

De Nederlandse Straatdokers Groep (NSG) roept alle relevante partijen op concrete maatregelen te nemen om goede en toegankelijke zorg voor dak- en thuislozen te regelen. In 'boodschappen' gericht aan de landelijke politiek, gemeenten, het Aanjaagteam Verwarde Personen, zorginstellingen en professionals, doet de NSG 32 aanbevelingen voor concrete verbeteringen voor sociaal medische zorg aan dakloze mensen.

De NSG streeft naar toegankelijke en goede sociaal medische zorg voor dak- en thuisloze en andere sociaal kwetsbare burgers. Tijdens het 3^e Nederlandse Straatdokers Symposium, op 28 juni 2016 in Den Bosch, stond het onderwerp van onverzekerde daklozen centraal met presentaties over de aard, omvang en gevolgen van de onverzekerden problematiek.

Minister Edith Schippers van Volksgezondheid sprak in een videoboodschap de straatdokers toe en kondigde een noodfonds aan waaruit onverzekerde zorg voor daklozen betaald kan worden. In vier discussiegroepen spraken de tachtig deelnemers verder over hun ervaringen in de praktijk en oplossingen voor de opvang van verwarde personen, de 'in zorg stelling' voor onverzekerden met lichamelijke problemen en algemene goede voorbeelden van straatdokterpraktijken. Aan het einde van het symposium zijn boodschappen voor de overheid, gemeenten, het Aanjaagteam, hulpinstellingen en straatdokterpraktijken geformuleerd en opgetekend in de bijlage.

Het programma, een achtergrondartikel, presentaties, link naar de videoboodschap van Minister Schippers en de evaluatie van de middag zijn te vinden op <http://www.doctorsforhomeless.org/symposium-straatdokers/>

Namens de Nederlandse Straatdokers Groep (NSG)

- Igor van Laere, sociaal geneeskundige en coördinator NSG
- Marcel Slockers, huisarts/straatdokter Rotterdam
- Maria van den Muijsenbergh, huisarts/straatdokter Praktijk Buitenzorg Nijmegen / onderzoeker Afdeling Eerstelijngeneeskunde RaboudUMC Nijmegen en Pharos, expertisecentrum gezondheidsverschillen
- Ronald Smit, sociaal geneeskundige afdeling Volksgezondheid gemeente Utrecht
- Fifi Groenendijk, straatdokter Nijmegen
- Michiel Vermaak, arts voor verstandelijk gehandicapten Rotterdam
- Edo Paardekooper Overman, Ervaringsdeskundige, Werkplaats Cliënten Organisaties Maatschappelijke Opvang
- Els Reijn, sociaal geneeskundige GGD Haaglanden
- Rob van Valderen-Antonissen, huisarts/straatdokter Tilburg
- Richard Starmans, huisarts/straatdokter SHG-gezondheidscentrum Vaillantplein Den Haag
- Sarah Voss, sociaal verpleegkundige GGD Hart voor Brabant
- Paula Mentink, sociaal verpleegkundige GGD Groningen
- Rouzbeh Zoubin, huisarts/straatdokter Zwolle
- Federatie Opvang, branchevereniging opvanginstellingen en beschermd wonen

NSG, 4-7-2016

PERSBERICHT - Nederlandse Straatdokters Groep

BIJLAGE

Boodschappen voor de landelijke politiek

- Geen plan bedenken of uitvoeren zonder de daklozen en straatdokters er bij te betrekken.
- Schaf opschorting zorgverzekering tijdens detentie af of laat reclassering verplicht heractivering regelen voor ontslag uit detentie. VWS en VenJ dienen dit op te samen pakken.
- Maak onderdelen in de aanvullende verzekering (o.a. tandheelkunde en voetverzorging) mogelijk en toegankelijk voor kwetsbare burgers.
- Laat woningverhuurders en gerechtelijk deurwaarders, dan wel kantonrechters, een (dreigende) huisuitzetting bij wet verplicht melden aan de gemeente, die dit registreert. Zorg voor een afkoelingsperiode, waarin outreachend hulp wordt geboden.
- Stel een landelijke registratieweek in, waarin alle mensen werkzaam of mogelijk bekend met (onzichtbare) dak- en thuislozen eenvoudig kunnen registreren wie zij zien, wie zij zijn en wat hun vragen en zorgbehoeften zijn (landelijke sociaal medische monitor).
- Vraag het CBS om doodsoorzaken te laten registreren naar woonstatus bij overlijden; dit om sterftecijfers van dak- en thuislozen landelijk te kunnen vergelijken met de zelfstandig wonende bevolking.
- Stel een meldpunt in bij de Inspectie voor de gezondheidszorg (IGZ) waar sociaal kwetsbare mensen klachten of incidenten over misstanden in de zorg op een laagdrempelige wijze kunnen melden.

Boodschappen voor gemeenten

- Regel een eenvoudige procedure voor een briefadres, zodat deze op korte termijn afgehandeld en in alle gemeenten op dezelfde wijze geregeld wordt.
- Maak breed bekend dat het verlenen van een briefadres geen gevolgen heeft voor de uitkering van de bewoners op het adres.
- Stel voor bewoners in crisis een multidisciplinair stadscrisisteam in (kan bestaan uit politie, artsen, verpleegkundigen, maatschappelijk werk en ervaringsdeskundigen).
- Zorg daarbij voor een apart 24/7 landelijk geldend meldnummer voor 'Acute Zorg' (SEH en Crisisdiensten) naast het 112 politienummer.
- Communiceer naar woningverhuurders en hypotheekverstrekkers dat huur- of hypotheekachterstand van 2 maanden en dreigende uitzetting verplicht gemeld moet worden aan de gemeente (SHV) of een sociaal wijkteam. Doe dit ook met energieleveranciers.
- Stimuleer dat sociale wijkteams expertise in huis kunnen halen over verslaving, psychiatrie, verstandelijke beperking, laaggeletterdheid en dakloosheid, door samenwerking of verbinding met betreffende hulpverleners, ondermeer met bemoeizorgteams en straatdokters.

Boodschappen voor het Aanjaagteam

- Het Aanjaagteam moet langer doorgaan, haar resultaten borgen; zich daarbij niet alleen richten op verwarde overlastgevers maar ook op stille verwarden achter de voordeur of op straat (eenzaamheid, preventie en terugvalpreventie!).
- Bevorder een verplichting tot samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars voor integrale bekostiging van individuele en collectieve (inclusieve) arrangementen.
- Stuur aan op het faciliteren van de gemeentelijke (GGD) vangnettaak en sociaal medische spreekuren in de maatschappelijke opvang, met name in (middel)grote steden, en stimuleer doelgerichte samenwerking met bewoners, ervaringsdeskundigen, wijk- en buurtteams, huisartsen, ziekenhuizen, verslavingszorg, LVB en GGZ etc.
- Stuur aan op het delen van goede praktijkvoorbeelden en breng het HOE in beeld.
- Stuur aan op het verkrijgen van overzicht van, en inzicht in, de populatie sociaal kwetsbare burgers, de persoonsgerichte hulp die zij nodig hebben, of deze hulp hen geboden wordt en of burgers hiermee geholpen en tevreden zijn.

PERSBERICHT - Nederlandse Straatdokers Groep

Boodschappen voor dienstverleners en zorginstellingen

- Zet uw beste en meest ervaren hulpverleners aan de voorkant, waar de eerste contacten worden gelegd, aan de poort.
- Zorg gaat altijd voor en mag niet afhankelijk zijn van financiële afwegingen. Medische professie en overwegingen dienen voorop te staan.
- Geef medewerkers de ruimte om te pionieren. Geef hen altijd rugdekking wanneer daarin soms een verkeerde beoordeling wordt gemaakt (fouten maken mág).
- Laat gerichter en minder uitgebreid registreren.
- Zorg dat u en uw medewerkers altijd de juiste en actuele (ook lokale!) wet- en regelgeving en afspraken kennen.
- Stimuleer verwondering en het gebruikmaken van de ruimten in de regelingen die er al wel zijn.
- Stimuleer het leren stellen van een (doel)gerichte hulpvraag aan andere hulpverleners om sociaal kwetsbare burgers beter te kunnen bijstaan. Organiseer uw netwerk.
- Stimuleer, bevorder en gebruik zoveel mogelijk de ervaringskennis van uw cliënten en hun vertegenwoordigers. En, geef hen ook die positie.

Boodschappen voor straatdokers en verpleegkundigen

- Maak veel (ook 'social media') vrienden, ga bij hen op huisbezoek en leer de keuken kennen.
- Deel niet-pluis signalen actief binnen en buiten de eigen organisatie.
- Maak gebruik van de 'Handreiking gegevensuitwisseling in de bemoeizorg' van GGD NL en deel deze met uw ketenpartners.
- Stuur aan op het introduceren van landelijke coördinatie en richtlijnen voor de organisatie en inhoud van sociaal medische zorg voor, tijdens en na dakloosheid; ontwikkel en versterk het gebruik van straatdokerspraktijken.
- Stimuleer het ontwikkelen van sociaal medisch onderwijs / e-learning / b-learning.
- Biedt (interdisciplinaire) stage- en werkervaringsplaatsten voor studenten.

Noot voor de redactie: Voor vragen en meer informatie over de Nederlandse Straatdokers Groep kunt u contact opnemen met dr. Igor van Laere, 06-16417757; email: ivlaere@gmail.com

www.doctorsforhomeless.org